

[Prima Pagină](#) > ... > [Introducerea Unei Acțiuni În Justiție](#) > [Sisteme Juridice \(UE Și Statele Membre\)](#) > [Instanțe Judecătorești Naționale](#) > [Latvia](#)

Conținut furnizat de
Letonia

Instanțe judecătorești naționale

Letonia

Această secțiune vă oferă informații privind organizarea instanțelor de drept comun din Letonia.

Instanțe de drept comun: introducere

În Letonia, puterea judecătorească se exercită de instanțele municipale și districtuale, de instanțele regionale, de Curtea Supremă și de Curtea Constituțională (și, pe durata stării de urgență sau pe timp de război, de instanțele militare), instanțele de drept fiind instanțele municipale și districtuale, instanțele regionale și Curtea Supremă.

În Letonia, cauzele civile și penale pot fi judecate în aceste instanțe care se împart pe trei niveluri:

1. instanțe municipale sau districtuale [*rajonu (pilsētu) tiesas*];
2. instanțe regionale (*apgabaltiesas*);
3. Departamentul pentru cauze civile (*Civillietu departaments*) și Departamentul pentru cauze penale (*Kriminālietu departaments*) din cadrul Curții Supreme (*Augstākās tiesa*).

Competența teritorială a acestora este prevăzută în Decizia [privind instanțele judecătorești, competența teritorială și amplasarea acestora](#) (*Lēmums par tiesām, darbības teritorijām un atrašanās vietām*).

Instanțele municipale și districtuale și competența teritorială a acestora

Nr. Instanța	Teritorii administrative	
1. Instanța din Daugavpils (<i>Daugavpils tiesa</i>)	1.1 Comuna Augšdaugava	
	1.2 Orașul Daugavpils	
	1.3 Comuna Krāslava	
	1.4 Comuna Līvāni	
	1.5 Comuna Preiļi	
	2. Instanța districtuală Kurzeme (<i>Kurzemes rajona tiesa</i>)	2.1 Comuna Dienvidkurzeme
		2.2 Comuna Kuldīga
		2.3 Orașul Liepāja
		2.4 Comuna Saldus
		2.5 Comuna Talsi
		2.6 Orașul Ventspils
	3. Instanța din Rēzekne (<i>Rēzeknes tiesa</i>)	3.1 Comuna Balvi
		3.2 Comuna Ludza
		3.3 Comuna Rēzekne
		3.4 Orașul Rēzekne

4. Instanța districtuală Riga (<i>Rīgas rajona tiesa</i>)	4.1 Comuna Ādaži 4.2 Orașul Jūrmala 4.3 Comuna Ķekava 4.4 Comuna Mārupe 4.5 Comuna Olaine 4.6 Comuna Ropaži 4.7 Comuna Salaspils 4.8 Comuna Saulkrasti 4.9 Comuna Sigulda
5. Instanța districtuală Vidzeme (<i>Vidzemes rajona tiesa</i>)	5.1 Comuna Alūksne 5.2 Comuna Cēsis 5.3 Comuna Gulbene 5.4 Comuna Limbaži 5.5 Comuna Madona 5.6 Comuna Smiltene 5.7 Comuna Valka 5.8 Comuna Valmiera 5.9 Comuna Varakļāni
6. Instanța districtuală Zemgale (<i>Zemgales rajona tiesa</i>)	6.1 Comuna Aizkraukle 6.2 Comuna Bauska 6.3 Comuna Dobeles 6.4 Comuna Jelgava 6.5 Orașul Jelgava 6.6 Comuna Jēkabpils 6.7 Comuna Ogre 6.8 Comuna Tukums

Competența teritorială a Tribunalului Municipal Riga este teritoriul administrativ al orașului Riga.

Competența teritorială a Curții Economice cuprinde întregul teritoriu al Republicii Letonia.

Raza de competență teritorială a instanțelor regionale

Nr. Raza de competență teritorială a instanței regionale	Tribunalul municipal sau instanța judecătorească districtuală
1. Instanța regională Kurzeme (<i>Kurzemes apgabaltiesa</i>)	1. Instanța Districtuală din Kurzeme 2.1 Tribunalul din Daugavpils
2. Instanța regională Latgale (<i>Latgales apgabaltiesa</i>)	2.2 Tribunalul din Rēzekne 3.1 Tribunalului Municipal Riga (<i>Rīgas pilsētas tiesa</i>) 3.2 Tribunalul Districtual din Riga
3. Instanța regională Riga (<i>Rīgas apgabaltiesa</i>)	3.3 Curtea Economică
4. Instanța regională Vidzeme (<i>Vidzemes apgabaltiesa</i>)	4. Instanța Districtuală din Vidzeme
5. Instanța regională Zemgale (<i>Zemgales apgabaltiesa</i>)	5. Instanța Districtuală din Zemgale
6. Instanța administrativă regională (<i>Administratīvā apgabaltiesa</i>)	6.1 Instanța administrativă districtuală (<i>Administratīvā rajona tiesa</i>)

Cauzele administrative sunt judecate de:

- instanța administrativă districtuală (tribunalele situate în Riga, Jelgava, Liepāja, Rēzekne și Valmiera);
- instanța administrativă regională;
- Departamentul pentru cauze administrative (*Administratīvo lietu departaments*) al Curții Supreme.

Competența teritorială a instanței administrative regionale și a instanței administrative districtuale acoperă întregul teritoriu administrativ al Letoniei. Instanța administrativă districtuală include cinci tribunale – unul pentru fiecare regiune judiciară – situate, în mod concret, în Riga, Jelgava, Rēzekne, Valmiera și Liepāja.

Competența teritorială a instanțelor tribunalelor administrative districtuale

Nr. Instanță	Teritorii administrative
	1.1 Comuna Ādaži
	1.2 Orașul Jūrmala
	1.3 Comuna Ķekava
	1.4 Comuna Mārupe
	1.5 Comuna Ogre
	1.6 Comuna Olaine
	1.7 Orașul Riga
	1.8 Comuna Ropaži
	1.9 Comuna Salaspils
	1.10 Comuna Saulkrasti
	1.11 Comuna Sigulda
1. Instanța de la Riga a Tribunalului Districtual Administrativ	2. Municipality Aizkraukle
	2.2 Comuna Bauska
	2.3 Comuna Dobele
	2.4 Comuna Jelgava
	2.5 Orașul Jelgava
	2.6 Comuna Jēkabpils
2. Instanța de la Jelgava a Tribunalului Districtual Administrativ	2.7 Comuna Tukums
	3. Comuna Augšdaugava
	3.2 Comuna Balvi
	3.3 Orașul Daugavpils
	3.4 Comuna Krāslava
	3.5 Comuna Līvāni
	3.6 Comuna Ludza
	3.7 Comuna Preiļi
	3.8 Comuna Rēzekne
3. Instanța de la Rēzekne a Tribunalului Districtual Administrativ	3.9 Orașul Rēzekne
	4. Municipality Alūksne
	4.2 Comuna Cēsis
	4.3 Comuna Gulbene
	4.4 Comuna Limbaži
	4.5 Comuna Madona
	4.6 Comuna Smiltene
	4.7 Comuna Valka
	4.8 Comuna Valmiera
4. Instanța de la Valmiera a Tribunalului Districtual Administrativ	4.9 Comuna Varakļāni
	5. Comuna Dienvidkurzeme
	5.2 Comuna Kuldīga
	5.3 Orașul Liepāja
	5.4 Comuna Saldus
	5.5 Comuna Talsi
	5.6 Comuna Ventspils
5. Instanța de la Liepāja a Tribunalului Districtual Administrativ	5.7 Orașul Ventspils

Competența materială a instanțelor

În conformitate cu [Legea privind procedura penală](#) (*Kriminālprocesa likums*), toate cauzele penale sunt judecate în prima instanță de o instanță municipală sau districtuală.

Tribunalul Municipal Riga este competent să judece în primă instanță cauzele civile în care sunt implicate secrete de stat. În instanțele municipale sau districtuale, cauzele penale sunt judecate de un singur judecător. În cazul în care cauzele penale sunt deosebit de complexe, președintele instanței de prim grad de jurisdicție poate stabili că respectiva cauză trebuie să fie judecată de un complet format din trei judecători ai instanței respective.

O hotărâre a unei instanțe districtuale sau municipale atacată prin procedura completă de apel (*apelācija*) este reexaminată de o instanță regională ca instanță de al doilea grad de jurisdicție.

Recursurile în casație (*kasācija*) împotriva hotărârilor pronunțate de o instanță inferioară sunt judecate de Departamentul pentru cauze penale al Curții Supreme (*Augstākās tiesas Krimināllietu departaments*).

Căile de atac în materie penală, atât cele cu procedură completă, cât și recursurile în casație, sunt judecate de un complet alcătuit din mai mulți judecători.

În temeiul [Legii privind procedura civilă](#) (*Civilprocesa likuma*), cauzele sunt judecate în primă instanță de o instanță districtuală sau municipală.

Tribunalul Municipal Riga se pronunță cu privire la cauzele în care dosarele se referă la aspecte legate de secretul de stat și cauzele privind protecția drepturilor conferite prin brevete, protecția soiurilor de plante, topografia semiconducătorilor, desenele sau modelele industriale, mărcile comerciale, mărcile de certificare și indicațiile geografice, precum și procedurile privind dreptul de autor și drepturile conexe, protecția drepturilor *sui generis* ale producătorilor de baze de date și procedurile privind protecția secretelor comerciale împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale. Dacă speța în discuție se referă la o cerere legată de o revendicare dintr-o cauză care este de fie de competența Tribunalului Municipal Riga, fie de competența unei instanțe districtuale sau municipale sau chiar la o cerere reconvențională înaintată unei instanțe districtuale sau municipale aflate în raza de competență a Tribunalului Municipal Riga, acesta din urmă este competent să judece cauza.

În conformitate cu [Legea privind brevetele](#) (*Patentu likums*), Tribunalul Municipal Riga, în calitate de instanță de prim grad de jurisdicție, judecă, în conformitate cu procedura civilă, următoarele tipuri de cauze care vizează chestiuni legate de protecția juridică a invențiilor:

- restabilirea drepturilor de brevet;
- anularea brevetelor;
- cauze privind dreptul întemeiat pe utilizarea anterioară;
- utilizarea ilegală a unui brevet (încălcarea unui brevet);
- cauze în care se constată că încălcarea drepturilor conferite de un brevet este nulă și neavenită;
- acordarea unei licențe, dispozițiile sau îndeplinirea unui contract de licență;
- drepturile la despăgubiri datorate imposibilității de a utiliza invenția în mod public.

În temeiul [Legii privind desenele și modelele](#) (*Dizainparaugu likums*), Tribunalul Municipal Riga soluționează, în calitate de instanță de prim grad de jurisdicție, următoarele tipuri de litigii care vizează protecția juridică a desenelor sau modelelor:

- litigii privind recunoașterea drepturilor asupra unui desen/model;
- litigii privind anularea înregistrării unui desen/model;
- litigii privind folosirea ilegală a unui desen/model (încălcări privind un desen/model);
- litigii privind acordarea unei licențe, dispozițiile sau îndeplinirea unui contract de licență.

Cauzele referitoare la drepturi care fac obiectul unui litigiu examinat de comisia de soluționare a căilor de atac în materie de proprietate industrială sunt judecate de Tribunalul Municipal Riga.

Tribunalul Municipal Riga emite ordine de executare pentru acte ale Consiliului, ale Comisiei sau ale Băncii Centrale Europene în temeiul articolului 299 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Cauzele referitoare la transmiterea unui aviz unei instanțe străine în cazurile de transfer ilegal al unui copil peste

graniță către o țară străină sau în cazurile în care copilul este păstrat într-o țară străină, dacă respectivul copil își are reședința în Letonia, sunt examinate de Tribunalul Municipal Riga.

Cauzele care au drept obiect transferul ilegal al unui copil peste graniță în Letonia sau cazurile în care copilul este păstrat în Letonia, dacă respectivul copil își are reședința într-o altă țară, sunt examinate de Tribunalul Municipal Riga.

Instanțele districtuale sau municipale soluționează și cauzele legate de cartea funciară. În 2019, în cadrul optimizării sistemului de instanțe judecătorești, instanțele districtuale sau municipale au numit și 72 judecători în cadrul diviziei cadastrale, care și-au menținut specializarea.

Instanța regională Riga este competentă să judece în primă instanță cauzele civile în care sunt implicate secrete de stat. În instanțele de prim grad de jurisdicție, cauzele civile sunt audiate de judecător unic, în timp ce căile de atac (cu procedură completă sau recursul în casație) sunt soluționate de un complet de judecată.

Părțile în cauză pot ataca cu apel hotărârea instanței de prim grad de jurisdicție (sau hotărârea accesorie), dar procurorul poate formula o cale de atac extraordinară numai în conformitate cu procedurile prevăzute în prezenta secțiune, cu excepția hotărârilor care, prin lege, nu pot face obiectul unei căi de atac.

Hotărârea instanței de prim grad de jurisdicție pronunțată în temeiul dispozițiilor capitolului 30.4 din Legea privind procedura civilă și hotărârea (hotărârea accesorie a) instanței de apel poate fi atacată de părți în cadrul recursului în casație, dar procurorul poate introduce numai o cale de atac extraordinară.

Cauzele referitoare la încălcări ale normelor administrative sunt judecate de instanțe districtuale sau municipale și de instanțe regionale care au competență în materie civilă și penală. În temeiul [Codului de procedură administrativă al Letoniei](#) (*Latvijas Administratīvās atbildības likums*), o decizie adoptată de o autoritate superioară poate fi contestată în fața unei instanțe districtuale sau municipale. O hotărâre pronunțată de un judecător din cadrul unei instanțe districtuale sau municipale poate fi atacată în fața unei instanțe regionale în cazul în care Codul de procedură administrativă al Letoniei prevede explicit acest lucru. O hotărâre pronunțată în a doua instanță în cadrul unei proceduri privind încălcarea normelor administrative nu poate fi atacată și intră în vigoare la data la care este pronunțată.

În conformitate cu [Legea privind procedura administrativă](#) (*Administratīvā procesa likums*), cauzele administrative sunt judecate în primă instanță în cadrul unui tribunal al instanței administrative districtuale, cu excepția cazului în care legea prevede altfel. În situația în care cauzele sunt judecate de instanța administrativă districtuală în calitate de instanță de prim grad de jurisdicție, iar instanța respectivă trebuie să verifice informații referitoare la secrete de stat, cauzele vor fi audiate în cadrul tribunalului instanței administrative districtuale din Riga. În cazul în care legea prevede că acțiunea în materie administrativă trebuie să fie judecată în primă instanță de instanța administrativă regională sau de Departamentul pentru cauze administrative al Curții Supreme și nu de instanța administrativă districtuală, cererea în cauză trebuie să fie înaintată instanței administrative regionale sau Departamentului pentru cauze administrative al Curții Supreme, după caz. În cadrul unei acțiuni în materie administrativă, o parte poate înainta o cale de atac cu procedură completă împotriva unei hotărâri sau a unei hotărâri accesorii a instanței de prim grad de jurisdicție, cu excepția cazului în care legea prevede că hotărârea nu poate fi atacată sau trebuie atacată cu recurs în casație. O hotărâre a unei instanțe administrative districtuale care nu a intrat încă în vigoare poate fi atacată în fața instanței administrative regionale. În cadrul unei acțiuni administrative, o parte poate introduce recurs în casație împotriva unei hotărâri sau a unei hotărâri accesorii a instanței de al doilea grad de jurisdicție în cazul în care instanța a încălcat norme materiale sau de procedură sau și-a depășit competențele în timpul procedurii. În cadrul instanței de prim grad de jurisdicție, acțiunile administrative sunt soluționate de un judecător unic sau de un complet format din mai mulți judecători, în timp ce, în cadrul unei instanțe de al doilea grad de jurisdicție, care examinează căi de atac cu procedură completă sau un recurs în casație – acestea sunt soluționate de un complet de judecată.

Curtea Supremă este constituită din Departamentul pentru cauze civile, Departamentul pentru cauze penale și Departamentul pentru cauze administrative. Departamentul pentru cauze civile, Departamentul pentru cauze penale și Departamentul pentru cauze administrative din cadrul Curții Supreme sunt organisme de casație pentru toate cauzele judecate de instanțele districtuale sau municipale și instanțele regionale, precum și instanțe de prim grad de jurisdicție pentru cauze care implică decizii adoptate de Consiliul Biroului de Stat pentru Audit (*Valsts kontroles padome*) în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 55 din Legea privind Biroul de Stat pentru Audit (*Valsts kontroles likums*). În cadrul Departamentelor Curții Supreme, cauzele sunt audiate

de completuri de trei judecători sau, în anumite cazuri prevăzute prin lege, de completuri cu o componență extinsă.

Baze de date juridice

Denumirea și adresa URL a bazei de date

[Portalul instanțelor naționale letone](#)

[Site-ul web pentru servicii electronice al instanțelor letone](#)

[Site-ul web al Curții Supreme](#)

Este gratuit accesul la baza de date?

Da, accesul este gratuit.

Scurtă descriere a conținutului bazei de date

Portalul instanțelor naționale letone oferă informații generale actualizate cu privire la instanțele din Letonia.

Site-ul web al portalului pentru servicii electronice al instanțelor permite utilizatorului să acceseze o bază de date cu hotărâri judecătorești anonimizate, să urmărească evoluția procedurilor judiciare pe cale electronică, să depună o cerere electronică la o instanță, să calculeze costurile procedurilor judiciare și să efectueze plăți pentru servicii cu ajutorul unui calculator de onorarii și taxe de timbru, să primească și să completeze formulare în format electronic și să acceseze alte servicii electronice ale instanțelor.

Site-ul web al Curții Supreme conține o arhivă cu jurisprudență care oferă acces la hotărâri recente ale Curții Supreme și la colecții de jurisprudență. Informațiile pot fi găsite în secțiunea Judikatūra („Jurisprudență”).

Context

Informațiile publicate pe Portalul instanțelor naționale letone, hotărârile Curții Supreme și colecțiile de jurisprudență publicate pe portalul Curții Supreme sunt disponibile în prezent numai în limba letonă.

■ Ultima actualizare: 28/11/2023

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.